

B
R
Ø
V

Ítriv

Fyri nøkrum døgum síðan sá ein í blóðunum at fyrireika verður uppskot at leggja fram á ting til bata fyri sosiallóg-gávuna.

M. a. tað, at aldursmarkið fyri fólkapensjónistar skal setast niður í 60 ár og hjálp til innrettan við tølum í heim-um avlámispensjónista.

Nú er tað tibetur so her á landi eins væl og aðrastaðir, at flestu fólk eru frísk og ikki treingjandi á hesum øki — men Gud náði tann, ið er tað.

Hin sosiala lóggávan ser óivað væl út á pappirinum, men í praksis fer pípan eitt annað ljóð fyri mangan.

Óivað meina okkara politikarar tað væl, men hvat nyttar, hvat kúgvín mjólkur, tá hon traðkar í mjólkina.

Lógir verða settar í gildi og síðan latnar upp í hendurnar á umstingini. Og her er tað, at hógvurin mangan stingur fram. Tak bert eitt dømi: »Færoegnes úlykkesforsikrings-råd«. Hvør, ið situr í hesum ráð, veit eg ikki, men annað hvørt tú liggur ella situr 100 pst. avlamin við læknáttan aftanfyrir teg, og tú vegna tolt hjálparloysi sokir um uppskoti til tess at lona eini hjálp, so verður tú avvístur við flosklinum, at hetta kann ikki veitast »på grund af foreliggende oplysninger«. Við øðrum orðum ein vátan frá lækna, sum kennir sjúklingin, verður kveistrað til viks av fólki, sum aldri hava sæð viðkomandi sjúkling, og sostatt

taka eina tilvildarlíga avgerð. Uppskoytið er: Ert tú ónógdur við avgerðina, so bara appella til stóra beiggja í Kjöpinhavn — Invalidertetten.

Ja, eg veit um eitt dømi, har appellað varð. Øll tilhoyrandi skjól fylgdu við. Tá hált átt var gingið uttan at ónt var aftur, varð telegraferað um ikki annað so fyrir at fáa skjolini aftur. Jú, tá kom

avgerðin haðani. Og tað var eitt fullfíggið ekkó av avgerðini, ið tikin var her á landi.

Annað dømi: Einaferð vóru nakrir sjúklingar á TB. Sum vant har úti kundu hesir sum frá leið ikki brúka kleðini, teir høvdu. Teir vóru kannske ftnaðir? Av tilvild fingi teir at vita, at lógin ella viðmerklingar hennara heimilaðu onnur

kleð ið slíkum føri. Men hetta hevði verið dult sum manns-morð. Ikki bleiv so lítill ósing, tá vart varð gjørt við hesa heimild. Tá saman um kemur man tað vera lítið, ið fólk vita um, hvat lógin heimilar. Spyrjið bert fólk, sum eru undir somu korum, men sum búgva í Danmark. Jú tað ljóð ar gott alt samalt. Men hvussu nógv verður eftir at liva av,

tá hesi vanlukkudýr hava rindað skattin, hjálpinu og annað. Hetta var so avlámis-stætturin. Aðrir eru, sum eisini knógva undir hungursmarkinum. Men lat tað fara hesaferð, eg hugsi um minstuløn fiskimannsins.

X.

Sildastovnurin stendur fyri oyðing

Í álitinum í lögtingsmálinum um broyting í fyriskipanini um fiskivinnu á norðureystara partinum av Atlantshavinum sigur meirlutin í fiskivinnunevndini:

Eftir tí, ið framgongur av málinum og annars er upplýst sigur vitskapurin, at sildastovnurin í Norðsjónum stendur fyri oyðing, um hann ikki verður varður við reguleringstíðum. Í hesum sambandi kann verða vist til sildastovnin í norðara parti av Atlantshavinum, sum so at siga er horvin.

Tað er sagt so ofta fyrr, men eitur at verða tikið upp aftur í hesum máli, at Føroyar meir enn nakað annað land, sjálvt um vit taka Ísland við, hevur sína tilveru knýttu at sjónum. Har fiskastovnur er í vanda, má tað tí vera av størsta áhuga hjá okkum at stýða øll tiltøk, ið kunnu verja hann móti ovurfisking og oyðing, hetta kann m. a. ger-

ast í teimum báðum kommissionunum NEAFC og ICNAF. Tá tað er sagt, so eitur eisini at verða fært fram, at serligt fyrlið eitur at verða vist teimum londum, har reguleringstíðkunum hava størri ávirkan á landshúshaldið enn hjá øðrum. Fiskivinnan hjá okkum er stóri parturin av bruttotojóðarinntøkuni og fiskavørur stóri parturin av útflutningsvirðinum enn hjá nokrum øðrum landi, og um vit ikki taka Ísland við, nógv stóri. At tilíkar umstøður, sum her eru umrøddir, telja við, vita vit frá teimum samráðingum, ið nú eru til fyrirreikingar av millumlanda fundinum á Geneve m. a. um fiskimarksspurningin.

Nevndin skilur tað so, at tað er á hesi konto, at Føroyar hava fingið somu sildaserkvotu, sum eitt hvørt av hinum limalondunum, hóast tað, at Føroyar ikki enn eru sjálvstøðugur limur.

Nevndin hevur fingið upplýst, at tað eru veiðutöl frá 1969 og 1970, sum á Moskva-fundinum hava ligið til grund fyri hvørjar fríðingar skulu

1973. Men eftir hesum tølum eru tað Føroyar, sum í prosent um koma at missa mest í 1972, ið hvussu er, og búskaparlíga í krónum so nógv mest. Vit, ið eru teir fíggarligu veikast verða meinst raktir.

Tað hevur verið nógv frammi, at hin beinari máttin at verja stovnin var, um ikki beinleis við totalforboð, so to munandi at minka um veiðuna eftir sild til iðnað. Tað kundi m. a. at byrja við veiðigjort við at fríða ungsildina. Fiskifrøðingar upplýsa, at frá februar/mars til september/oktober 5 faldar ungsildin vektina og eftir einum ári 10 ferðir. Enn hevur semja ikki kunna fingist um eina tilíka skipan, men óbeinleis ber punkt II í uppskotinum hjá landsstýrinum til samtyktar tann vegin. Nevndin heldur to, at Føroyar í verki eiga at stuðla tankanum um fríðing av ungsildini og setir tí uppskot um, at landsstýrið kannar spurningin, at minsta mál verður sett fyri sild veið á landleiðini, herundir á firðum, og setir uppskot fram í hesum máli.

Frammanfyrir er greitt frá, at Føroyar av øllum missa mest, um uppskotini til samtyktar verða framd. Í hesum sambandi má eisini takast við, at føroysku nótaskipini ikki sum onnur fiskiskip í silda-veiðu hava møguleikar at skifta yvir til aðra veiðu, sum nú dansk trolskip til nebbasildaveiðu og íslendsk og norsk nótaskip til lodnaveiðu. Tað eitur tí at verða roynt í samráðingum at fáa økt um serkvotu okkara í 1973, fyri 1972 er ov seint.

Hóast tað álvarsligu ávirkan reguleringstíðkunum kunnu fáa landshúshaldið, tekur meirlutin (Poul Jacob Olsen, Leon Joensen, Tórálvar Olsen og Hákon Djurhuus) undir við í uppskoti landsstýrisins út frá tí sjónarmiði, at verða eingi verjutiltøk gjord, kunnu Føroyar koma í eina enn álvarsligari støðu. Tó eitur at verða arbeitt fyri eini stóri serkvotu fyri 1973.

Visandi hertil setir meirlutin

Keypið

frá teimum, sum lýsa í

SOSIALINUM

Uppskot til samtyktar

1. Løgtingið samtykkir uppskot landsstýrisins til samtyktar við tí í álitinum framfærda fyrivarni viðvíkjandi 1973.

2. Landsstýrið verður biðið um at kanna spurningin at seta minstamál fyri sild veið á landleiðini herundir firðum og at seta fram uppskot í málinum.

Stubbar úr danskum blaði

MOGENS WAHL, kabinetsekretær hos dronning Margrethe fra 1. maj, er en udmærket pianist. Det er prins Henrik også, så til sommer vil der sikkert lyde firhændigt klaverspil udover Amalienborg Slotsplads.

ADRIAN JOHANSEN, indremissionær, har skrevet en kriminalroman, »Ringene breder sig«, og foreløbig solgt den til udgivelse i Norge, Sverige og Finland. Boen er tilegnet Johansens ven, folketingsmand, pastor Johan Nielsen.

STRIKNING

Damer med godt kendskab til strikning af flerfarvede trøjer på rundpind søges.

Højeste løn kan påregnes. Returporto godtgøres.

For nærmere oplysning, skriv til firma

PAUL MÅGE
Østergade 22
1100 København K

WC

og

vøsk

AV BESTA SLAG

Pf. Maria Poulsen & Co.

TELF. 1 2000 TØRSHAVN TELF. 1 2001

